

Tarptautinės prekybos komitetas

2018/0091(NLE)

5.9.2018

REKOMENDACIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Japonijos ekonominės
partnerystės susitarimo sudarymo projekto
(07964/2018 – C8-0382/2018 – 2018/0091(NLE))

Tarptautinės prekybos komitetas

Pranešėjas: Pedro Silva Pereira

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....	5
AIŠKINAMOJI DALIS	6

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Japonijos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo projekto

(07964/2018 – C8-0382/2018 – 2018/0091(NLE))

(Pritarimo procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (07964/2018),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Japonijos ekonominės partnerystės susitarimą (07965/2018),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 91 straipsnį, 100 straipsnio 2 dalį, 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą, 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį ir 218 straipsnio 7 dalį (C8-0382/2018),
 - atsižvelgdamas į ... m. ... d. ne teisėkūros rezoliuciją¹ dėl sprendimo projekto,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 108 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto rekomendaciją ir į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto bei Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomones (A8-0000/2018),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Japonijos parlamentams ir vyriausybėms.

¹ Tos dienos priimti tekstai, P8_TA(0000)0000.

AIŠKINAMOJI DALIS

Derybos dėl Europos Sąjungos (ES) ir Japonijos ekonominės partnerystės susitarimo pradėtos 2013 m. kovo 25 d. ir baigtos 2017 m. gruodžio 8 d. 2018 m. liepos 17 d. ES ir Japonijos aukščiausiojo lygio susitikime ES ir Japonija pasirašė ekonominės partnerystės susitarimą ir strateginės partnerystės susitarimą.

Europos Parlamentas išdėstė savo derybų prioritetus 2012 m. spalio mėn. rezoliucijoje. Šie prioritetai atsispindi derybų rezultatuose. Vykstant procesui Europos Parlamentas apie tai buvo nuolat informuojamas ir Tarptautinės prekybos komitetas atidžiai stebėjo derybas nuo jų pasirengimo iki galutinio susitarimo pasirašymo. Gavusi Europos Parlamento prašymus, Taryba savo derybų įgaliojimus viešai paskelbė 2017 m. rugsėjo mėn.

Vis dar vyksta derybos dėl atskiro susitarimo su Japonija dėl investicijų apsaugos. Europos Parlamentas šias derybas toliau atidžiai seks ir jau aiškiai nurodė, kad senas privatus investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo mechanizmas yra nepriimtinas.

ES ir Japonijos ekonominės partnerystės susitarimas yra strategiškai svarbus. Tai svarbiausias ES iki šiol sudarytas dvišalis prekybos susitarimas, apimantis beveik trečdalį pasaulio bendrojo vidaus produkto (BVP), beveik 40 % pasaulio prekybos ir daugiau kaip 600 mln. žmonių.

Pasaulio prekybos tvarkai patiriant neramumus, šis susitarimas – tai paramos taisyklėmis grindžiamai, laisvai ir sąžiningai prekybai ženklas, jis kartu padeda propaguoti Sąjungos vertybes ir aukštus standartus.

ES ir Japonija vadovaujasi tokiomis pat pagrindinėmis vertybėmis, kaip antai pagarba žmogaus teisėms, demokratija ir teisinė valstybė, ir tvirtai įsipareigojo siekti darnaus vystymosi, daugiašališkumo ir taisyklėmis pagrįstos PPO sistemos;

Japonija yra trečia pagal dydį pasaulyje vartotojų rinka, bet tik šeštoji Sąjungos eksporto rinka. Šiuo susitarimu bus sustiprinti dabartiniai dvišaliai prekybos ir politiniai santykiai.

2016 m. prekybos ir darnaus poveikio vertinime nustatyta, kad susitarimas, siekiant tikslo užtikrinti pažangų, tvarų ir integracinį augimą, turėtų teigiamą poveikį ES ir Japonijos BVP, pajamoms, prekybai ir užimtumui;

Vis dėlto tikroji tarptautinio susitarimo nauda priklauso nuo to, ar visos jo šalys tinkamai ir visiškai įgyvendina savo nuostatas. Todėl labai svarbu stebėti sutartų įsipareigojimų įgyvendinimą.

Prekyba prekėmis: ES ir Japonijos ekonominės partnerystės susitarimu jam įsigaliojus bus panaikinti tarifai daugiau nei 90 % ES eksporto į Japoniją. Kai susitarimas bus visiškai įgyvendintas, Japonija panaikins muitus 97 % iš ES importuojamų prekių, o likusios tarifų eilutės bus iš dalies liberalizuojamos taikant tarifines kvotas arba mažinant tarifus. Lengvųjų automobilių atveju ES per septynerių metų laikotarpį panaikins automobilių 10 % tarifus, o traktoriams ir autobusams ES muitai bus panaikinti po 12 metų. Remiantis kai kuriais skaičiavimais, susitarimas ES eksportuotojams padės sutaupyti apie 1 mlrd. EUR muitų per metus.

Netarifinės priemonės: ES ir Japonijos derybose buvo nagrinėjama daug netarifinių priemonių, kurios kelia didelį susirūpinimą ES bendrovėms, visų pirma automobilių sektoriuje, taip pat dėl maisto priedų, maisto produktų ženklinimo, kosmetikos, medicinos prietaisų ir tekstilės gaminių ženklinimo. Japonija sutiko savo automobilių standartus dar labiau suderinti su tarptautiniais standartais (Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos taisyklės – JT EEK taisyklės), kuriuos naudoja ES automobilių gamintojai. Į susitarimą 10 metų laikotarpiui įtraukta apsaugos sąlyga, pagal kurią ES galės vėl taikyti muitų tarifus, jeigu Japonija nustos taikyti JT EEK taisykles arba vėl pradės taikyti pašalintas netarifinio reguliavimo priemones.

Žemės ūkis ir geografinės nuorodos: labiausiai tarifai mažinami ES žemės ūkio sektoriuje, o susitarimas apsaugo jautriausius produktus. Vynas, spiritiniai gėrimai ir kiti alkoholiniai gėrimai nuo pirmos dienos į apyvartą pateks be maito. Bus panaikinti dideli muitai kietajam sūriui, o šviežiam sūriui bus nustatyta muitais neapmokestinama tarifinė kvota. Jautienos tarifai bus palaipsniui mažinami (nuo 38,5 % iki 9 % per 15 metų). ES galės be maito įvežti perdirbtą kiaulieną ir vykdyti beveik neapmuitinamą šviežios kiaulienos prekybą. Po pereinamojo laikotarpio bus panaikinti muitai perdirbtiems žemės ūkio produktams, pvz., makaronų gaminiams, šokoladui ir sausainiams. Be to, ekonominės partnerystės susitarime numatyta 205 Europos geografinių nuorodų, kurios ypač svarbios mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), apsauga.

Viešieji pirkimai: Japonija sutiko įsipareigoti dėl 48 pagrindinių miestų (atstovaujančių maždaug 15 % Japonijos gyventojų) ir daugelio nepriklausomų vietos administracinių įstaigų (universitetų, ligoninių ir valstybinių energetikos įmonių) viešųjų pirkimų. Japonija taip pat įsipareigojo ne vėliau kaip per vienus metus nuo susitarimo įsigaliojimo pašalinti vadinamąją „veiklos saugos sąlygą“, kuri kol kas neleidžia ES geležinkelių tiekėjams patekti į Japonijos rinką. Susitarimas grindžiamas keliašaliu viešųjų pirkimų susitarimu ir padidina viešųjų pirkimų konkursų skaidrumą.

Prekyba paslaugomis: nors susitarime numatytas neigiamu sąrašu grindžiamas principas, jame užtikrinama valstybių narių valdžios institucijų teisė nustatyti, teikti ir reguliuoti viešąsias paslaugas vietos, regionų ar nacionaliniu lygmeniu. Pagal ekonominės partnerystės susitarimą vyriausybėms neužkertamas kelias bet kokias privatizuotas paslaugas vėl grąžinti į viešąjį sektorių. Susitarime taip pat išsaugoma suvereni teisė reguliuoti finansų ir bankų sektorius dėl prudencinių ir priežiūros sumetimų. Liberalizavimas taikomas tokioms sritims, kaip e. prekyba, tarptautinis jūrų transportas, pašto paslaugos ir telekomunikacijos, tačiau į jį neįtraukiamos garso ir vaizdo paslaugos. Be to, ekonominės partnerystės susitarime nustatytas laikinas tarpvalstybinis specialistų judėjimas (vadinamasis 4-asis būdas), kai abi šalys įsipareigoja vykdyti įmonių darbuotojų vidinius perkėlimus 40-yje sektorių, o laisvųjų profesijų darbuotojų perkėlimus – 20-yje sektorių.

MVI: tai pirmas kartas, kai į ES prekybos susitarimą įtraukiamas specialus MVI skirtas skyrius. Šiame skyriuje numatyta viešai prieinama interneto svetainė ir MVI kontaktiniai centrai, kurie teiks mažosioms įmonėms svarbią informaciją, kad jos galėtų patekti į viena kitos rinkas. 78 proc. ES bendrovių, eksportuojančių į Japoniją, yra MVI.

Darnus vystymasis: ES ir Japonijos ekonominės partnerystės susitarime dar kartą patvirtinamas abiejų šalių įsipareigojimas siekti įvairių daugiašalių susitarimų dėl darbo ir aplinkos, taip pat įgyvendinti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarę iki 2030 m. Abi šalys taip pat įsipareigoja veiksmingai įgyvendinti Paryžiaus susitarimą dėl kovos su klimato

kaita ir kitus daugiašalius aplinkos apsaugos susitarimus, įskaitant susitarimus išsaugoti ir tvariai valdyti gamtos išteklius (žuvininkystės, biologinės įvairovės ir miškininkystės). Susitarime ypač numatomas sustiprintas bendradarbiavimas kovojant su neteisėtu miškų kirtimu ir neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama žvejyba. Nors Japonija, deja, nėra ratifikavusi dviejų pagrindinių TDO konvencijų, susitarime numatytas įsipareigojimas siekti, kad būtų ratifikuotos visos pagrindinės Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijos. Šiame skyriuje taip pat pripažįstama teisė reguliuoti ir įtraukiama konkreti nuostata dėl peržiūros, kuria būtų galima ir turėtų būti naudojamosi siekiant sustiprinti darbo ir aplinkos apsaugos nuostatų vykdymą ir veiksmingumą.

Duomenų srautai: ekonominės partnerystės susitarime nėra bendrų nuostatų dėl duomenų srautų, tačiau nustatyta vadinamoji *rendez-vous* sąlyga, pagal kurią šalys per trejus metus nuo susitarimo įsigaliojimo įvertins tarpvalstybinio duomenų perdavimo klausimą.

Bendradarbiavimas reguliavimo srityje: bendradarbiavimo reglamentavimo srityje skyrius yra savanoriškas ir jame paisoma kiekvienos šalių vyriausybės teisės reguliuoti savo apsaugos lygį siekiant viešosios politikos tikslų. Susitarime taip pat numatyta įsteigti finansų reguliavimo forumą, kuris sustiprintų ES ir Japonijos bendradarbiavimą, siekiant sustiprinti stabilumą ir pagerinti pasaulinę finansų sistemą. Bendradarbiavimo reguliavimo srityje skyriuje taip pat aiškiai nurodyta, kad turi būti visapusiškai laikomasi Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo nustatytų principų, įskaitant atsargumo principą.

Įgyvendinimas ir pilietinė visuomenė: susitarime numatomas bendras dialogas su pilietinės visuomenės ir sektorių komitetais, pavyzdžiui, Bendradarbiavimo reguliavimo klausimais komitetu, kuriame taip pat gali dalyvauti pilietinė visuomenė. Kaip ir sudarant visus naujausius ES prekybos susitarimus, pagal ekonominės partnerystės susitarimą bus sukurta vidaus patarėjų grupė, kuri užtikrins pilietinės visuomenės dalyvavimą įgyvendinant ir stebint darnaus vystymosi skyrių.

Išvada

ES ir Japonijos ekonominės partnerystės susitarimas yra strategiškai labai svarbus. Šis susitarimas – tai darnus ir visapusiškas rezultatas, teikiantis didelės ekonominės naudos ES, jos piliečiams ir įmonėms. Susitarime numatytos naujos rinkos galimybės, visų pirma sektoriams (pvz., žemės ūkio), kurie paprastai nėra pagrindiniai prekybos susitarimų teikiamos naudos gavėjai. Šiame ekonominės partnerystės susitarime yra daug naujovių, pavyzdžiui, įsipareigojimas laikytis Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos ir specialūs skyriai dėl įmonių valdymo ir MVĮ. Be to, susitarime visiškai paisoma teisės reglamentuoti ir apsaugomos viešosios paslaugos. Šiuo susitarimu galima prisidėti prie tvaraus augimo ir deramo darbo vietų kūrimo, skatinant Sąjungos vertybes ir palaikant aukštus standartus tokiose srityse kaip maisto sauga, aplinkos apsauga ir darbo teisės.

Todėl pranešėjas rekomenduoja šiam susitarimui pritarti.